

20.5.2021

Ilmansuojeluohjelma 2030, toimeenpanoverkon kokouksen muistio

Aika 11.5.2021 klo 13-15

Paikka Teams

Läsnä

Eleonoora Eilittä, liikenne- ja viestintäministeriö
Tuuli Ojala, liikenne- ja viestintäministeriö
Birgitta Vainio-Mattila, maa- ja metsätalousministeriö
Mikko Savolahti, Suomen ympäristökeskus
Taina Siponen, Terveystieteiden tutkimuskeskus
Pia Anttila, Ilmatieteen laitos
Kaisa Mäntynen, Suomen Kuntaliitto ry
Jarkko Niemi, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY
Fredrik Blomfelt, Metsäteollisuus ry
Airi Kulmala, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Suvi Haaparanta, Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut
Oili Rahnasto, ympäristöministeriö, kokouksen puheenjohtaja
Katja Ohtonen, ympäristöministeriö, kokouksen sihteeri
Sami Rinne, ympäristöministeriö
Kaarle Kupiainen, ympäristöministeriö
Maarit Haakana, ympäristöministeriö

1. Kokouksen avaus

Oili Rahnasto avasi kokouksen.

2. Asialista hyväksyminen

Lisättiin kohdaksi 10 "Muut mahdolliset asiat".

Asialista hyväksyttiin.

Uudet henkilöt esittäytyivät.

3. Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistio on toimitettu jäsenille sähköpostitse ja muistio on myös Tiimerissä ja Hankeikkunassa ([linkki](#)). Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin.

4. Muutokset toimeenpanoverkon jäsenistöön

Suomen luonnonsuojeluliiton Pertti Sundqvist luopuu varajäsenyydestä.

HSY varajäseneksi nimitetään Hanna Manninen.

Liikenne- ja viestintäministeriön edustaja Eleonoora Eilittä luopuu jäsenyydestä.

Liikenne- ja viestintäministeriön uusi edustaja on Tuuli Ojala.

Muutokset tehdään erillisellä ympäristöministerin päätöksellä kokouksen jälkeen.

5. Ilmansaastepäästöt Suomessa vuonna 2019

Vuoden 2019 päästöinventaarior on valmistunut. Katsottiin päästökattodirektiivin mukaisten velvoitteiden noudattamisen tilanne ([linkki](#)). Suomen vuoden 2019 päästöt alittavat vuoden 2019 päästökaton, eli tilanne on Suomen kannalta kunnossa.

6. Teemaryhmien kokoonpanot ja kuulumiset teemaryhmien työn käynnistymisestä ([linkki](#))

Katja Ohtonen esitteli teemaryhmien kokoonpanot.

Maatalusteemaryhmän puheenjohtaja Birgitta Vainio-Mattila kertoi kuulumiset ko. teemaryhmästä. Maatalusteemaryhmä päivittää parhaillaan toimintaohjelmaa maatalouden ammoniakkipäästöjen vähentämiseksi.

Liikenne ja työkoneet –teemaryhmän väistyvä puheenjohtaja Eleonoora Eilittä kertoi kuulumiset ko. teemaryhmästä. Teemaryhmässä on käyty läpi ilmansuojeluohjelman liikennetoimenpiteet sekä jaettu tietoa mm. päästömanipulaatiosta, koronapandemian vaikutuksista liikennemääriin ja liikenteen päästöihin sekä Tyko-mallin käytöstä työkoneiden päästölaskennassa.

Katja Ohtonen kertoi kuulumiset katupölyteemaryhmästä. Katukunnossapidon ja pölyntorjunnan parhaat käytännöt on koottu [nettisivuille](#) teemoittain: pölysidonta, lumen auraus ja poiskuljetus, liukkaudentorjunta, kadunpuhdistus ja työmaiden pölyhaittojen torjunta. Lisäksi teemaryhmässä ollaan mm. kehittämässä urakkasopimuksia siten, että katupölyntorjunta tulisi niiden kautta mahdollisimman hyvin huomioitua.

Katja Ohtonen kertoi kuulumiset pienpolttoteemaryhmästä. Käynnissä on mm. kaksi hanketta, jotka toimeenpanevat ISO 2030:n toimenpiteitä.

- Päivitetään ohje "Savuhaittatapaukset ja niiden käsittelyohjeet"
- Luodaan toimintamalli, kuinka savuhaittapatauksia voidaan ehkäistä rakennusjärjestyksen, rakentamistapaohjeen ja tontinluovutusehtojen keinoin.

7. Viestintäsuunnitelma

Kansallisen ilmansuojeluohjelman viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelma löytyy Tiimeristä ([linkki](#)). Suunnitelmaan voi esittää kommentteja. Suunnitelmaa on tarkoitus jatkuvasti päivittää tarpeen mukaan.

Jarkko Niemi kertoi, että Kalpa3-tutkimushankkeesta ([linkki](#)) julkaistaan mediatiedote perjantaina 14.5.2021 ([linkki](#)).

8. Ilmansuojelun huomioon ottaminen muiden sektoreiden suunnittelussa ja päätöksenteossa

Kansallisen [ilmansuojeluohjelman](#) taulukossa 14 (s. 78) on nykyisten strategioiden, ohjelmien ja hankkeiden kytkentöjä ja vaikutuksia ilmanlaatuun sekä toimenpiteitä ilmansuojelun huomioon ottamiseksi niissä nykyistä paremmin. Taulukossa 15 (s.79) on kuntien ilmansuojelutyöhön kytkeytyvät hankkeet ja toimenpide-ehdotuksen ilmansuojelun huomioon ottamiseksi niissä nykyistä paremmin.

Näitä toimia on edistetty mm. seuraavasti:

- Selvitetty [Liikenteen terveysvaikutukset](#) Suomessa ja suurimmissa kaupungeissa (Syke 2021)
- [KILTOVA](#)-hankkeessa (Syke 2019) on kehitetty työkaluja kaupunkien ilmasto-ohjelmien vaikutusten arviointeihin (muut kuin ilmastovaikutukset)
- [IHKU](#)-hankkeessa (Syke 2018): Ilmansaasteiden haittakustannusmalli Suomelle
- laatimalla julkaisu [Ilmanlaatu maankäytön suunnittelussa](#) (UUELY, HSY, 2015).

Mikko Savolahti kertoi kolmesta ensin mainitusta hankkeesta ([linkki](#)).

Katja Ohtonen kävi läpi ELY:n oppaan pääkohtia.

- Oppaaseen on koottu yhteiset pelisäännöt ilmanlaadun huomioon ottamiseksi maankäytön suunnittelussa.
- Oppaassa on esitetty ns. ilmanlaatuviyöhykkeet eli liikennemäärästä riippuvat etäisyydet tien ja asuinrakennusten ja ns. herkkien kohtien välille. Mitä isompi liikennemäärä sitä enemmän tarvitaan etäisyyttä tien ja asumisen/herkän kohteen välille.
- Oppaassa on käyty läpi melun ja ilmanlaadun yhteisvaikutuksista ja kasvillisuuden ja melusteiden vaikutuksesta ilmanlaatuun.
- Oppaasta löytyy asemakaavoihin tms. tarkoitettuja esimerkkimääräyksiä, joilla edistetään terveellisiä olosuhteita.

Todettiin, että jollain aikavälillä opas ”Ilmanlaatu maankäytön suunnittelussa” olisi hyvä päivittää. Päivityksessä on tärkeää ottaa huomioon, että yhä enemmän suunnitellaan maankäyttöä täydennysrakennuskohteisiin ja yhä vähemmän kokonaan uusille alueille.

Kaarle Kupiainen jakoi linkin aihepiiriin liittyvään OECD:n raporttiin ([linkki](#)).

9. Muut mahdolliset asiat

Muita asioita ei ollut.

10. Seuraava kokous

Toimeenpanoverkko kokoontuu kahdesti vuodessa.

Seuraava kokous on keskiviikko 24.11.2021 klo 9-11. Kokous on joko Teamsissä tai fyysisesti kokoontuen ympäristöministeriössä. Paikka vahvistetaan syksyllä.

11. Kokouksen päättäminen

Oili Rahnasto

Hallitusneuvos, toimeenpanoverkon puheenjohtaja

Katja Ohtonen

Erityisasiantuntija, toimeenpanoverkon asiantuntijasihteeri

Jakelu / Sändlista

Läsnä olleet

Poissa olleet toimeenpanoverkon jäsenet

- Mikko Paunio, sosiaali- ja terveysministeriö
- Mika Honkanen, työ- ja elinkeinoministeriö
- Sirkku Manninen, Suomen luonnonsuojeluliitto ry
- Heidi Lettojärvi, Energiateollisuus ry